

КОНСПЕКТ

відкритого заняття на тему:

*Чарівний світ писанки. Оздоблення
яйця мозаїкою з бісеру.*

Підготувала: Копин Є.В.

Керівник гуртків «Рукоділья».

Іршава 2015р

Тема. *Чарівний світ писанки. Оздоблення яйця мозаїкою з бісеру.*

Мета:

- ознайомити гуртківців з поняттям "мозаїка", розповісти про звичаї та обряди святкування Великодня;
- формувати вміння оздоблювати яйце мозаїкою з бісеру, гармонійно підбирати кольори;
- розвивати уяву, фантазію, моторику рук;
- виховувати старанність, акуратність, любов і повагу до праці, до народних традицій.

Тип заняття: формування знань, умінь і навичок.

Форма заняття: колективна.

Методи проведення: словесні, наочні, практичні.

Обладнання: яйце, бісер, олівець, мисочки для бісеру, клей, рушник, кошик з писанками, мультимедійна дошка, зразки готових писанок.

Техніка: оздоблення та декорування.

Хід заняття

I. Організаційна частина:

- а) підготовка робочих місць вихованців (на перерві);
- б) організація гуртківців до роботи (з'ясування емоційної готовності дітей до заняття).

Вправа «Спіймай мій настрій»

Керівник гуртка:

Діти, зараз ми працюватимемо в парах. Ви виконуватимете дії, які я вам запропоную.

Добрий день, діти! Подивіться один на одного і посміхніться, щоб ми з посмішкою і гарним настроєм провели сьогоднішнє заняття.

- Настрій став кращим?

- Чого ви очікуєте від сьогоднішнього заняття?

Всі ми разом постараємося виконати ваші побажання, а для цього нам потрібно дотримуватись правил: говорити чітко, слухати уважно, сидіти рівненько.

II. Актуалізація опорних знань.

Загадка

Що святіше за хліб? (*Пасха*)

В одній бочці два тіста, а не змішуються? (*Яйце*)

У фарбах катається, до церкви збирається? (*Яйце*)

Керівник гуртка:

Світле та радісне свято не обходиться в Україні без виготовлення писанки, яка символізує Христове Воскресіння.

Керівник гуртка:

Діти, на яке свято виготовляють розписані яйця? (Великдень)

Керівник гуртка:

А чому цей день так називають?

Учень:

Бо це - День Воскресіння Ісуса Христа. Великдень – одне з найсвятіших, найрадісніших і найбільших свят християн.

Керівник гуртка:

Із далекої сивої давнини, ще задовго до часів християнства, звичай розмальовувати яйця прийшов від наших предків. Адже у народних віруваннях розписане чи пофарбоване й освячене яйце наділялося надзвичайною здатністю оберігати від злих сил, сприяти любові, здоров'ю, росту рослинності.

Що ви можете сказати про писанку?

Учень:

Українська писанка – най унікальніший витвір української культури. Вона є символом Великодня – свята, коли воскресає природа, коли відроджується все живе для продовження життя на Землі.

III. Мотивація навчальної діяльності.**Керівник гуртка:**

На цьому занятті ми продовжимо роботу над виготовленням писанок і задекоруємо у техніці мозаїка. Сьогодні ми згадаємо елементи розпису писанок, значення кольорів, традиції писанкарства, навчимося виготовляти писанки технікою «мозаїка».

III. Вивчення нового матеріалу.*а) Перекази про писанки***Керівник гуртка:**

Учні, можливо, ви чули якісь перекази про писанку?

Учень:

Наші предки вважали, що писанка має магічну силу. Проте люди і нині вірять, що писанка приносить добро, щастя, захищає людину від усього злого, зцілює від хвороб.

Існує багато легенд про писанку. Мама мені розповідала, що доля світу залежить від того, скільки писанок пишуть люди щороку. Світ існуватиме, доки пишуться писанки, бо кожного року змії Ірод, прикутий залізними ланцюгами у пеклі, посилає на світ Божий своїх гінців. А коли повернуться, запитує, чи ще творять люди писанки. Якщо гінці не заперечують, Ірод заходиться від плачу, бо немає ще в нього сили і влади на землі. Тож поки малюють писанки люди і світ буде.

Учень 2:

А моя бабуся розповідала, що писанки приносять добробут. Колись пасічники клали їх під вулик, щоб роїлися бджоли.

Учень 3:

А моя бабуся підвішує освячені писанки під образами, бо вірить у те, що вони охоронятимуть усіх мешканців хати від злих духів.

Учень 4:

Я знаю, що шкарлупу від писанок зберігають, а потім вивішують на городі, щоб у землі не заводились черв'яки.

б) Експрес - опитування

Писанка має дуже давню символіку. Кожен хрестик, кожна рисочка на ній не вживається довільно. Всі вони мають якесь значення. Усі вони є знаками – оберегами, які захищають людину від усякого зла. Я буду брати у вас інтерв'ю, а ви нагадайте, що означають ці символи?

Символічних малюнків у писанці понад сто. Найпоширенішими серед них є такі:

- гілка – охорона проти хвороб та злих сил. Символ вічного життя;
- дубовий листок – знак повноти життя;
- дерево життя – символ безперервного відновлення природи. Образ Божої мудрості;
- риба – символ води, життя, щастя і здоров'я;
- олень – символ сонячного проміння;
- кінь – символ достатку, багатства;
- півень – вістун дня, охоронець добра. Символ світла, яке побороло темряву;
- зоря – знак неба, небесних тіл, сонячного божества. Знак христового царства;
- хрест – символ всесвіту, чотирьох сторін світу;
- трикутник – символ вогню, символ пресвятої Тройці;
- колесо – знак безперервного відновлення життя. Образ безконечної Божої любові;
- граблі – символ небесного дощу;

- спіраль – символ плодючості;
- сонце – символ світла й життя. Символ Христа;
- церковна вежа – символ прагнення до вічності;

Орнаментика українських писанок відзначається своєю самобутністю і неповторністю. Так, обов'язково при роботі над писанкою треба думати про щось хороше і вкладати в писанку всю свою душу.

в) Гра "Вгадай кольори писанки "

Керівник гуртка:

Ми знаємо, що важливе значення під час оздоблення виробу має колір.

Зараз ми пограємось у гру, яка має назву «Вгадай кольори писанки»

Перший колір – колір вишні, любові, радості життя. (Червоний)

Другий – колір неба, простору, вітру і здоров'я. (Синій)

Третій колір – колір весни, пробудження природи надії. (Зелений)

Четвертий колір – колір місяця, зірок, колір хлібного лану, жита. (Жовтий)

П'ятий колір – колір землі, пам'яті про своє коріння. (Коричневий)

Колір, що означає нескінченність життя людини, продовження його в потойбічному світі. (Чорний).

г) Виступи дітей (випереджувальне завдання)

Керівник гуртка:

На попередньому занятті ви отримали творче завдання: знайти відповіді на деякі запитання. Зараз ми дізнаємося, що цікавого ви знайшли.

Що таке писанки?

Учень:

Писанки - це мініатюрний символ українського живопису. В Україні поширене мистецтво творіння писанок. Писанки приходять у наші домівки, разом із Великоднем усеваючи надію на вічність життя і краси. Провісниками весни є птахи. Вони із настанням тепла відкладають яйця та виводять пташенят. Найперше яйце, за легендою, мало в собі зародок цілого світу. З моменту, коли на його поверхню був нанесений орнамент, воно стало святою писанкою.

Що символізує яйце?

Учень:

Християни сприймали яйце як символ нового життя, символ воскресіння. На початку зародження релігії під час великого посту заборонялося вживати в їжу яйця. Тільки після завершення посту, у пасхальну неділю люди знову починали вживати яйця.

В Афінських оповіданнях зазначалося: «З однієї половини шкарлупи утворилася земля, а з другої – небо. З Жовтка – сонце, з білка – місяць, а з

решток - зорі. У стародавніх перських храмах зберігалися золоті злитки у формі яйця.

Де знаходиться музей писанки?

Учень:

У невеликому прикарпатському місті Коломия розташований унікальний, єдиний у світі музей «Писанка», у якому зібрано більше 10 тисяч писанок із різних країн світу – Словенії, Чехії, Польщі, Німеччини, Франції, Індії, Китаю... Основна частина колекції – це українські пасхальні яйця. Музей «Писанка» - унікальна тринадцяти метрова споруда у вигляді яйця із цегли та бетону, яку збудували всього за 90 днів до X Міжнародного фестивалю гуцулів. Часом народження музею можна вважати кінець 1990-х років.

2. Хвилинка - цікавинка

Керівник гуртка:

До речі, а чи знаєте ви, що колись у нашому народі добре знали, а гуцули пам'ятають і досі, що подарувати комусь порожню писанку означало: жінці на безпліддя, господарю на злидні й порожнечу в господарстві, маленькій дитині на припинення росту і розумового розвитку, а хворій людині – на смерть.

Керівник гуртка:

А чи знаєте ви, як роблять писанки?

(На застелений вишитим рушником стіл кладеться кошик з писанками, крашанками, яйцями, оздобленими бісером).

Керівник гуртка:

Перш ніж почати цю роботу, жінки та дівчата «освячували» себе молитвою, постом, одягали чисту сорочку, тому що інакше писанка не матиме такої магічної сили. А які писанки робили ви вдома? (можливо, з мамою чи бабусею)

3. Техніки виготовлення писанок

Керівник гуртка:

Які техніки виготовлення писанок ви знаєте? Пригадайте, будь ласка.

^ 1. Розгляд слайдів про різні сучасні писанки.

ВИШИВАНКИ – маловідомий, незвичний, але дуже цікавий, хоч і складний спосіб прикрашати великоднє яйце – вишити його. Так само, як вишивають рушники звичайними нитками для вишивання, за допомогою звичайної голки.

Але яєчна шкарлупа – матеріал кригкий, тому будь-який неточний рух руки призводить до непоправного пошкодження виробу.

МАЛЬОВАНКИ – малювати яйця можна акварельними або акриловими фарбами, або спеціальними фарбами та лаками для яєць. Сучасні діти навіть примудряються малювати фломастерами. Яйця розмальовуються ще гарячими, бо фарба швидко висихає

НАКЛЕЯНКИ – цей вид декору пасхальних яєць виник порівняно недавно і не є класичним але заслуговує на існування. На яйця наклеюють різні прикраси: блискітки, мереживо, кольорові скельця, навіть гудзики.

ЛНИВКИ –це авторська назва декору, дуже поширеного зараз – термальні наліпки. Одягається така наліпка на яйце як сорочечка, і в ложці опускається в окріп. Раз, два, три..Сорочечка щільно обліплює яєчко. Яскраво, гарно, швидко, зручно але в усіх однаково! Ні прояву фантазії, ні виразу почуттів. Втім і у «лнівку» можна вкласти душу: красиво викласти на тарільці, або підвісити на гарній мотузці, як оберіг Вашого дому.

ДРЯПАНКА – робота це дуже тонка, вимагає зосередженості і вправності. На вишкрябування складного малюнка може піти до кількох днів. Один необережний рух – робота втрачає свою досконалість. Ця робота для досвідчених майстрів. фарба швидко висихає.

Керівник гуртка:

У наш час яйце не тільки розфарбовують, а й оздоблюють різними способами: аплікацією з паперу, з тканини, з соломки, мозаїкою з бісеру (демонстрація зразків). Це дуже цікаві техніки, сьогодні ми опануємо одну з них.

V. Постановка практичного завдання.

Сьогодні ми навчимося оздоблювати яйце дуже цікавим способом – мозаїкою з бісеру.

4. "Словничок-помічник"

Прочитаємо всі разом:

Мозаїка – викладання зображення дрібними частинками матеріалу: кусочками скла, керамічної плитки, пластмаси, камінцями, кусочками паперу. Насінням, соломкою, бісером.

5. Демонстрація та аналіз зразка виробу

а) Показ готового зразка

Керівник гуртка:

У мене в руках – готове оздоблене яйце. Уважно розгляньте його.

б) Аналіз виробу:

- з допомогою чого, бісер прикріплено до яйця? (клею).
- як прикріплюємо бісер? (дірочкою догори)
- які кольори я використала для зразка?

6. Інструктаж по техніці безпеки:

1. Ретельно підготуйте своє місце до роботи.
2. Роботу розпочинайте лише з дозволу вчителя.
3. Не можна працювати несправним і тупим інструментом.
4. Використовуйте інструмент лише за призначенням.
5. Не розмахуйте рукою, якою тримаєте гострий олівець.
6. Під час роботи з бісером будьте обережні, щоб намистинки не потрапили у ніс.
7. Приберіть своє робоче місце : складіть відповідний інвентар, вимийте пензлі.

7. Попереднє планування технологічного процесу

Керівник гуртка:

Діти, а тепер погляньте на дошку. Перед вами план виконання роботи. Будь ласка, прочитаємо його разом :

- Тонким шаром клею наносимо лінію для стрічки;
- Приклеюємо стрічку;
- Простим олівцем малюємо контури орнаменту;
- Обережно наносимо на поверхню яйця тонкий шар клею;
- Обкладаємо контури орнаменту бісером діркою догори;
- Заповнюємо фон.

8. Інструктаж по виконанню технологічних операцій.

Керівник гуртка:

А зараз ще раз уважно послухайте, як виготовити таке Великодне диво. Беремо яйце і наносимо тонкий шар клею на місце де буде розташована стрічка. Приклеюємо стрічку. Беремо тонко загострений простий олівець. Наносимо контури орнаменту. Орнамент може бути різноманітний: рослинний (квіти, гілочки верби), геометричний, тваринний, (найкраще

птахи), або щось інше – що підкаже вам фантазія. Наносимо клей на орнамент і обкладаємо його контури бісером діркою догори. Коли закінчили з контурами заповнюємо фон малюнка.

Щоб працювати було легше, нам потрібно відредагувати речення:

Рядок\по на бочому\ро олі\ст (Порядок на робочому столі)

Правильно, перш за все нам необхідний порядок на робочому столі. А щоб на наших столах був порядок, бісер різних кольорів ми розкладемо окремо в мисочки, щоб він завжди був під руками і не розкочувався по парті, кольори підбираємо так, щоб орнамент чітко виділявся на фоні. Спочатку приклеюємо стрічку. Потім простим олівцем малюємо малюнок. Тонким шаром наносимо на яйце клей. Беремо бісеринку, кладемо на проведену олівцем лінію і трошки притискуємо, щоб вона добре закріпилася. Коли контури викладені, заповнюємо середину орнаменту. Залишилося викласти фон і робота завершена.

9. Самостійна практична робота гуртківців

Інструктаж по техніці безпеки:

Під час роботи з бісером будьте обережні, щоб намистинки не потрапили у ніс.

V. Підсумок заняття

Керівник гуртка:

Яким словом можна назвати декоривно оздоблене яйце?

Учень: Писанка

Керівник гуртка:

Використавши прикметники, опишіть писанку

Учень: Яскрава, різнокольорова

Керівник гуртка: Які почуття викликає писанка у вас?

Учень:

Несе добро, щастя, любов

Викликає почуття радості

Керівник гуртка:

Коли ми закінчимо роботу над писанками, то зробимо виставку. Ви всі дуже добре впоралися з роботою. А кому ви подаруєте свої вироби?

VI. Домашнє завдання. (Прибирання робочих місць).

Учень:

Наші предки вважали, що писанка має магічну силу. Проте люди і нині вірять, що писанка приносить добро, щастя, захищає людину від усього злого, зцілює від хвороб.

Існує багато легенд про писанку. Мама мені розповідала, що доля світу залежить від того, скільки писанок пишуть люди щороку. Світ існуватиме, доки пишуться писанки, бо кожного року змії Ірод, прикутий залізними ланцюгами у пеклі, посилає на світ Божий своїх гінців. А коли повернуться, запитує, чи ще творять люди писанки. Якщо гінці не заперечують, Ірод заходиться від плачу, бо немає ще в нього сили і влади на землі. Тож поки малюють писанки люди і світ буде.

Учень 2:

А моя бабуся розповідала, що писанки приносять добробут. Колись пасічники клали їх під вулик, щоб роїлися бджоли.

Учень 3:

А моя бабуся підвішує освячені писанки під образами, бо вірить у те, що вони охоронятимуть усіх мешканців хати від злих духів.

Учень 4:

Я знаю, що шкарлупу від писанок зберігають, а потім вивішують на городі, щоб у землі не заводились черв'яки.

Що таке писанки?

Учень:

Писанки - це мініатюрний символ українського живопису. В Україні поширене мистецтво творіння писанок. Писанки приходять у наші домівки, разом із Великоднем уселяючи надію на вічність життя і краси. Провісниками весни є птахи. Вони із настанням тепла відкладають яйця та виводять пташенят. Найперше яйце, за легендою, мало в собі зародок цілого світу. З моменту, коли на його поверхню був нанесений орнамент, воно стало святою писанкою.

Що символізує яйце?

Учень:

Християни сприймали яйце як символ нового життя, символ воскресіння. На початку зародження релігії під час великого посту заборонялося вживати в їжу яйця. Тільки після завершення посту, у пасхальну неділю люди знову починали вживати яйця.

В Афінських оповіданнях зазначалося: «З однієї половини шкарлупи утворилася земля, а з другої – небо. З Жовтка – сонце, з білка – місяць, а з решток - зорі. У стародавніх перських храмах зберігалися золоті злитки у формі яйця.

Де знаходиться музей писанки?

Учень:

У невеликому прикарпатському місті Коломия розташований унікальний, єдиний у світі музей «Писанка», у якому зібрано більше 10 тисяч писанок із різних країн світу – Словенії, Чехії, Польщі, Німеччини, Франції, Індії,

Китаю... Основна частина колекції – це українські пасхальні яйця. Музей «Писанка» - унікальна тринадцяти метрова споруда у вигляді яйця із цегли та бетону, яку збудували всього за 90 днів до X Міжнародного фестивалю гуцулів. Часом народження музею можна вважити кінець 1990–х років.